

הרשות למחקר ולהערכה והמרכז לקידום ההוראה

חינוך, טיפול ומה שביניהם בראי התוכניות הטיפוליות בק.מ.ה

יושבת ראש המושב: ד"ר קמיליה סגל, מכללת אורנים

רציונל:

המושב יעסוק בהיבטים החינוכיים-טיפוליים של עולם ההכשרה בתוכניות הטיפוליות במרכז ק.מ.ה: פסיכותרפיה אינטגרטיבית, תרפיה באמצעות משחק, תרפיה באמצעות גינון. מטרת המושב היא חשיפה והיכרות (חוויתיות) עם מסע הלמידה בתוכניות הטיפוליות ועם החיבור לעולם החינוך, בדגש על התמודדות עם מצבי דחק.

פעילות פתיחה

סדנה חווייתית מתוך עולמות התרפיה בגינון, תרפיה במשחק ופסיכותרפיה אינטגרטיבית

הרצאה ראשונה

הטיפול במשחק באורנים – התוכניות ושיטת טיפול שעובדת, חיבור לעולם החינוך והעבודה במרחב רב־מקצועי בבתי הספר ובקהילה

ד"ר מיכל קדרון

מכללת אורנים

המשחק הוא השפה שבה הילד מתקשר את עולמו ומתרגם אותו. בטיפול במשחק משתמשים בשפת הילדים – המשחק – כדי לתקשר ולעבוד על נושאים מעולמם הפנימי של הילדים.

באורנים יש כיום שלוש תוכניות לטיפול במשחק: תוכנית תעודה: "פסיכותרפיה במשחק: טיפול בילדים והדרכת הורים"; תואר שני בגיל הרך עם התמחות בפסיכותרפיה במשחק; תוכנית חד־שנתית בטיפול במשחק למטפלים עם ניסיון.

הסטודנטיות מהתוכניות השונות עושות פרקטיקום בקהילה – הן עובדות כמטפלות ילדים ומדריכות הורים בבתי ספר, בגני ילדים ובמרכזים שונים של הרווחה. בבתי הספר ובגני הילדים נבנה מודל שבו הילדים מקבלים את הטיפולים הפרטניים במסגרת החינוכית, וגם ההדרכה ההורית מתקיימת בתדירות גבוהה.

בהרצאה נקבל הצצה על הקסם המתרחש בין ילד ומטפלת בחדר המשחקים, ונציג כיצד המשחק משפר את הקשר בין ההורה והילד, ומכניס משחקיות למשפחה.

מילות מפתח: טיפול; משחק; פסיכותרפיה; הדרכה; הורים

הרצאה שנייה

פסיכותרפיה אינטגרטיבית בתזמננו – התוכנית והממשק שבין טיפול וחינוך

גב' טל אליוסף

מכללת אורנים

בעבר תוכניות הפסיכותרפיה היו מיועדות לאנשי טיפול בלבד, והן שימשו מעין "בית מדרש" למטפלים מנוסים לאחר שנים של עשייה טיפולית. לפני כחמש־עשרה שנה הוקם האיגוד לפסיכותרפיה רב־תחומית, המציע לראות בפסיכותרפיה פרופסיה בפני עצמה, ועל כן הוא מאפשר (על פי תו תקן נוקשה) הכשרת מטפלים ממקצועות רב־תחומיים.

התוכנית לפסיכותרפיה אינטגרטיבית בתזמננו באורנים היא תוכנית המוכרת באיגוד, ומציעה הכשרת מטפלים ממקצועות רב־תחומיים כמו ייעוץ חינוכי, מקצועות פרא־פואיים, אנשי אקדמיה ועוד. התוכנית מציעה הכשרה בגישה האינטגרטיבית הכוללת חיבור בין גישות דינמיות וגישות טיפול יישומיות. הסטודנטים בתוכנית עושים פרקטיקום במסגרות חינוכיות וטיפוליות שנות כמו פנימיות, מרכזי יום, מרפאות ועוד.

בהרצאה נציג את הממשק שבין המקצוע הטיפולי למקצוע החינוכי, ונתייחס לנקודות דמיון ושוני במקצועות קרובים אלו.

מילות מפתח: טיפול; פסיכותרפיה אינטגרטיבית; חינוך-טיפול; קהילה

הרצאה שלישית

טיפול בגינון ובמרחב הפתוח

ד"ר מעיין בורשטיין

מכללת אורנים

טיפול בגינון וטיפול במרחב הפתוח הם מקצועות טיפוליים חדשים יחסית בנוף הישראלי. מקצועות אלה עומדים על כתפי פרקטיקות ותובנות עתיקות יומין. שורשי הטיפול הפיזי והנפשי באדם הסובל נטועים מימי קדם בכל התרבויות הידועות בחיקה של "אימא טבע". האדם המודרני המחפש מזור לנפשו, יוצא אינטואיטיבית אל המרחב המרגיע, הטבעי, הפראי או המבוית.

גם השפה שלנו מקפלת בתוכה קשר עמוק בין ריפוי ותהליכים נפשיים לטבע – בזריעה, בפריחה, בקמילה, במעגל החיים, בצמיחה ועוד.

במפגש שלנו נטעם טעימה קטנה מיכולותיו של העולם הגדול לערסל אותנו ולהבריא את נפשנו.

מילות מפתח: גינון ; טיפול ; טבע ; קהילה ; חינוך ; גינה

פעילות סיכום

**חיבור סדנאי לתקופה הנוכחית – כיצד אנשי חינוך, תלמידים והורים מקבלים מענה במרחב החינוכי
טיפולי ובקהילה?**